

DAGINSTITUTIONERNES MUSEUMSFORENING ÅRHUS

Referat fra ordinær generalforsamling onsdag den 18. maj 2016

Generalforsamlingen blev afholdt i

Den Integrerede Institution Arveprinsesse Carlines Børneasyl, Hjarnøgade 9, 8000 Aarhus C.

Kl. 19.00 bød foreningens formand Marianne Altschuler velkommen til de femten fremmødte og sagde tak for husly i byens ældste børnehave til dagtilbudsleder Mette Langhein-Winther, som inden generalforsamlingen fik ordet og fortalte os lidt om Arveprinsesse Carolines Børneasyls lange historie.

Mette Langhein-Winther fortalte:

"For nogle måneder siden sad jeg lige så stille på mit kontor, da telefonen ringede, og før jeg havde set mig om, havde jeg sagt ja til at komme med et oplæg i aften. Jeg tænker, at de fleste af jer ved mere om Arveprinsesse Carolines Børneasyl (ACB), end jeg gør. Alligevel får I lige lidt historie fra mig.

Arveprinsesse Caroline var datter af Kong Frederik den 6. og var gift med Arveprins Ferdinand, som var chef for dragonregimentet i Aarhus. De kom aldrig til tronen. Rygterne siger, at Ferdinand havde fremmede damer, så Caroline havde brug for at have en undskyldning for at komme til Aarhus. Desuden havde Caroline sine egne penge, som hun gerne ville bruge på fattige børn.

Asylet startede den 22. november 1836 i lokaler på Frue Kirkerist, som var en smal gade, der tidligere lå på Klostertorv. Asylet lå i bindingsværkshuse der, hvor nu restaurant Can Blau ligger, og er først flyttet til Hjarnøgade i 1919. Der ligger et børneasyl i Helsingør, som stadig er aktivt, og som startede i 1835, så Arveprinsessen er altså – desværre – ikke det ældste stadig fungerende asyl. Caroline støttede asylet i mange år, f.eks. med donationer til at betale for sand på gulvet, avispapir på toilettet, m.m.

I 1836 var der 10 punkter, som børnene og deres forældre skulle overholde, for at et barn kunne gå i asylet, og de punkter er stadig aktuelle. Jeg har omskrevet teksten til vores sprog:

1. Børnenes forældre skal have arbejde
2. Børnene skal være fyldt 2 år
3. Børnene skal møde inden klokken 9
4. Børnene skal have madpakke med
5. Børnene skal være renlige og klædt ordentligt på
6. Børnene skal være raske
7. Hvis et barn har for meget fravær, gives deres plads til et andet barn
8. Forældre og børn skal rette sig efter Asylets regler
9. Forældrene må ikke komme på stuen, når der arbejdes med emner
10. Hvis forældrene ikke overholder reglerne kan barnet nægtes adgang

Under Anden Verdenskrig har jeg ladet mig fortælle, at Samsøgades Skole blev brugt af tyskerne, og at de yngste skolebørn derfor gik i skole i Arveprinsessen, og at der på et tidspunkt var 120 børn indskrevet i asylet og skolen.

I nogle af de gamle papirer, som jeg har fundet frem til i dag, kan man læse, at forældrene skulle aflevere rationeringsmærker, for at børnene kunne komme med på koloni, som dengang varede i 3 uger.

Vi tager stadig på koloni, men den varer kun 3 dage.

I dag er Arveprinsessen normeret til 24 vuggestuebørn og 40 børnehavebørn.

Ikke for at prale, men vi har en lukket kongekrone, som hænger på vores væg ude på legepladsen, og som er på vores fane, som jeg har stillet op her i dagens anledning.

Et lille citat, som jeg også fandt frem til i dag, er følgende: "Børnene leger her stadig, men uden tanke på "det venlige ly", som bliver dem tilbudt, eller på, hvorledes de bør forholde sig, fordi man er "så god imod dem". De er her bare – som de også har været her dengang".

Jeg har en lille gave til Museumsforeningen, som jeg håber, I vil passe rigtig godt på".

Gaven bestod af en enestående samling dokumenter fra Arveprinsessens historie. DMÅ har i forvejen den første protokol, som dækker tiden fra 1835, hvor forhandlingerne om stiftelsen startede, og til 1856. DMÅ fik nu også protokollen fra 1856 til 1998, som for første gang giver indblik i begivenhederne omkring overgangen fra asyl til folkebørnehave, hvor Margrethe Christiansen var den første leder, og hvor hun i 1933 startede Jydsk Børnehave-Seminarium, der altså havde sine første lokaler her, når børnene gik hjem.

Vik takker for gaven og lover at passe godt på den. Forhåbentlig vil det indgå i vores fremtidige arbejde at renskrive nogle af dokumenterne og lægge dem ud på vores hjemmeside.

Herefter gik vi over til generalforsamlingen.

GENERALFORSAMLING 2016

1. Dirigent: Hanne Laursen. Dirigenten konstaterer, at generalformsamlingen er lovligt indkaldt.

Referent: Karsten Tuft

2. Formandens beretning v/ Marianne Altschuler

Velkommen til generalforsamling i DMÅ, og tak for at vi må være her i Arveprinsesse Carolines Børnehave.

I 2009 var vi på L.A. Ringsvej. Vi var ved at opgive. Vi skulle igen pakke hele vores lager sammen, da Kragelundsskolen skulle bruge vores lokale. Denne gang til to containere, som stod i gården.

Det fik os så til at tænke; hvad gør vi nu?? Vi havde masser af ting, men ingen mission. Vi havde hørt om den nye 1974 by i Den gamle by, og så fik vi den ide, at der burde der da være en børnehave! Vi fik kontakt med Allan Leth Frandsen, der syntes det var en god ide, som han ville arbejde videre med.

I begyndelsen af 2010 blev der indledt et samarbejde, så kunne vi målrette vores arbejde, og den 7. juni 2012 blev indgik DMÅ kontrakt med Den Gamle By og holdt pressemøde.

Og nu er den her der så, børnehaven, efter 5- 6 år hvor vi har været med hele vejen i byggeprocessen. Det har været et meget spændende arbejde. Det at arbejde sammen med museums folk, har til tider også været en udfordring. Vi ville have en børnehave, og de skulle have et museum.

De sidste par måneder flyttede vi faktisk ind i børnehaven, og arbejdede midt i museet. Så der sad vi og frøs – og nogle gange gik lyset endda ud – og vi nørklede med hver eneste lilledetal-

je. F.eks. manglede nogle af børnerumsskabene mærker, så dem malede vi omhyggeligt. De skulle jo passe til de gamle mærker. Særligt Else prøvede at bevare overblikket med sine mangellister, der holdt styr på hver eneste detalje, blandt andet hvad der skulle være i pulten. Vi fik mange ting fra Johannes Sogns Børnehaven. Bl.a. billederne af Kong Frederik og Dronning Ingrid, som vi hængte vi op i garderoben. Det kunne direktøren for Den Gamle By Thomas Block Ravn ikke lide. Det ville støde folk mente han, og var bange for at få klager. Da stod vi fast på vores, og fik lov at have dem på prøve. De hænger der endnu, de kære kongelige – og ingen klager har der været. Endnu.

Der var også de små låger i skabet til børns ting, som Berit ville have skulle laves til memory-skab (vendespil). Det modsatte vi os, vi ville ikke have Tivoli, vi ville lave noget autentisk. Og skabene er nu til børnenes gamle særlige ting.

Så har vi stadig et kæmpe billedmateriale, som også skulle sorteres for at finde lige dem, der passede til børnehaven. Vi fik også lov at gennemse DRs Filmarkiv med de filmstrimler, der kører på skærmene.

Desværre mistede vi Christian Breinholt, der ulykkeligvis døde kort tid før, vi åbnede børnehaven i Den Gamle By. Christian bidrog med utrolig meget, men nåede altså ikke at se det endelige resultat. Christian var blandt andet meget interesseret i historien og statistikken og skrev meget omkring dagligdagen i en børnehaven. Det blev ikke alt sammen brugt som de faktabokse, der var hensigten – men hans arbejde ses alligevel rundt omkring. Bl.a. i taleboblere i garderoben.

Så har vi IT- problematikken. Især Kjeld og Leif har brugt megen tid på at få alle tingene registreret og fotograferet før de kom på hjemmesiden, og der ligger stadig et stort arbejde med at registrere alle de ting, der står i pedelboligen.

Til sidst vil jeg takke alle bestyrelses medlemmer for det store engagement og de mange timer, de har lagt i børnehaven, og jeg syntes, det har været det værd. Publikum har taget rigtig godt imod børnehaven.

Hvad er fremtiden i DMÅ? Hvad nu!

Vi vil meget gerne høre jeres mening og forslag til nye opgaver.

Vores egne tanker går blandt andet i retning af:

Lave en vuggestue i 2014 byen. Et fritidshjem. En byggelegeplads.

Pedelboligen har vi ca. et år frem? Kender nogen et ledigt lokale?

Skal vi lave mobile udstillinger?

Vi kan lejes ud til institutioner (jubilæum mm).

Vi kan lave en fast udstilling på VIA, Bupls nye kontor, biblioteker.

Være net-museum.

Vi tager fremtidigt arbejde op som punkt senere på generalforsamlingen.

Formandens beretning blev godkendt.

3. Pædagogisk beretning v/ Per Guldbrandsen

Jeg har ikke anet, hvad jeg skal sige, jeg har gentaget mig selv de sidste tre år.

Der er en ny sparerunde, hvor børnehaver og vuggestuer slap nådigt. SFO mister deres 4. år, så SFO bliver mere og mere begrænset, og der vil sikkert komme fyringsrunder blandt skolepædagogerne.

Undervisningen trænger mere og mere ned i børnehaven. Dialoghjulet *skal* bruges i overgangen fra børnehaven til skole. Hvor er barnet i alt dette? Alle spørgsmålene drejer sig om viden og læring og ikke om, hvordan dit barn trives, hvem leger dit barn med, har dit barn en god hverdag? Mine forældre er trætte af, at dialoghjulet fylder så meget. Det er alt for intellektualiserende og alt for lidt fokuseret på barnet selv.

Dialoghjulet blev lavet af Rambøll. Det kunne være lavet af pædagoger, der arbejder med børn.

Det kommer stadig ovenfra og kommer ned – og ikke den anden vej, selv om man hvert år siger, at nu skal vi have gang i interaktionen og dialogen. Det glemmes.

Dagtilbuddene bliver større og større. Når en leder går af (f.eks. Tage), så bliver dagtilbuddet slået sammen med det ved siden af. Vuggestuen bliver slået sammen med børnehaven under en afdelingsleder. Det er, hvad der sker.

Der er oprettet en indsatsgruppe, som skal fange udsatte børn. Man må håbe, at den kommer til at fungere godt. Tøndersagen m.fl. har betydet, at der oppefra er skærpet opmærksomhed omkring overgreb på børn. Men pædagoger har altid været opmærksomme og lavet indberetninger. Der har aldrig manglet indberetninger fra pædagoger og skoler, og nu er forvaltningens forslag trukket tilbage, fordi der kom alt for mange sager. Men der sidder nogen, der er meget langt fra institutionernes hverdag (Rambøl), og de fylder alt for meget og tager alt for meget tid.

Til sidst vil jeg understrege, at institutionerne stadig er gode steder at være. Det triste er, at kinesiske pædagoger gerne vil vide, hvordan vi er så gode til at få børn til at lege med hinanden, mens vi her strammer skoleskruen mere og mere. Man arbejder stadig efter at have et dagtilbud og en skole pr. distrikt.

Det skabte debat:

- Vi hører mindre og mindre om børnene.
- Man er banal, hvis man siger, at børn skal være glade for at være i børnehave.
- Kommunens sprogbrug trækker hele tiden i retning af skolen.
- Nu må de holde op med kun at tale om læring, læring, læring.
- Hvis man havde kunnet i Aarhus, så havde man afskaffet lederne i 0-6 års området, så skolelederen var leder for det hele.
- De selvejende institutioner har stadig muligheden for at handle selv.

Den pædagogiske beretning blev godkendt.

4. Fremlæggelse af regnskab v. Keld Grønbæk

Regnskabet for 01.04.15-31.03.16 blev omdelt og gennemgået af foreningens kasserer Keld Grønbæk.

Vi har 49 personlige medlemmer, 3 vuggestuer og nogle flere institutioner.

Studieture har der endnu et år ikke været afholdt.

Der stilles fra forsamlingen forslag om en erhvervsforsikring til at dække, hvis man kommer til skade under arbejdet for DMÅ. Det må vi overveje.

Regnskabet er revideret af revisorerne Birgit Kristensen og Anne Sandemand og godkendes af forsamlingen.

5. Budget og kontingentfastsættelse v. Keld Grønbæk

Budgetforslag for 1. april 2016 til 31. marts 2017 omdeles og kommenteres af foreningens kasserer Keld Grønbæk. Det er vanskeligt at lægge budget, fordi vi ikke kender det fremtidige arbejde. Nye aktiviteter vil betyde, at vi skal søge fonde om tilskud, da vores indtægter ikke dækker mere end den løbende drift.

Vi har drøftet fremtidigt arbejde i bestyrelsen og foreslår f.eks. et budget på 6.000,- kr. til udstillingsmaterialer og redigering af hjemmeside.

Mette Langhein-Winther vidste ikke, at institutioner kunne være medlem, og vil straks melde sig ind. Vi har haft artikel i "Århus Pædagoger", men der skal nok orienteres om DMA gennem forskellige kanaler med ikke for lange mellemrum. Vi skal også oplyse, at man skal være medlem, fordi man synes, det er en sympatisk ide, og ikke fordi man så modtager en masse.

Budgetforslag til kontingent: Medlemmer 150,00 kr., institutioner m.v. 300,00 kr.

Der stilles forslag om, at punktet fremtidigt arbejde næste gang ligger før, budgettet skal godkendes, så vi kan tage højde for konsekvenserne.

Budgetforslaget godkendes af forsamlingen.

6. Indkomne forslag

Der er ikke indkommet forslag.

Interregnum: Dirigenten startede en præsentationsrunde, som indeholdt mange fine beretninger og som varede en god halv times tid.

7. Valg af 5 bestyrelsesmedlemmer. 4 bestyrelsesmedlemmer vælges for 2 år og 1 bestyrelsesmedlem vælges for 1 år, så der kan komme bedre balance i, hvor mange der vælges hvert år.

På valg er: Leif Vestergaard, Else Hess, Hanne Eriksen, Helle Margrethelund Christensen og Per Guldbrandsen. Alle er villige til genvalg, og de fire førstnævnte vælges for 2 år, mens sidstnævnte, Per Guldbrandsen, vælges for 1 år.

Herefter vælges Tove Thomassen som nyt medlem af bestyrelsen med henvisning til, at antallet af bestyrelsesmedlemmer ifølge vedtægterne er fleksibelt .

Applaus til bestyrelsesmedlemmerne.

8. Valg af 2 revisorer.

På valg er: Anne Sandemand og Birgit Kristensen. Begge er villige til genvalg og begge blev valgt.

Applaus til revisorerne.

9. Valg af revisorsuppleant

På valg er: Elsebeth Steffensen, som er villig til genvalg og blev valgt.

Applaus til revisorsuppleanten.

10. Fremtidigt arbejde

Dirigenten indleder med udgangspunkt i referatet fra bestyrelsesmødet 19/4-2016, hvor punktet var oppe.

Arbejdet med børnehaven i DGB er afsluttet, så hvad nu? Mulige opgaver kunne være

- En mobil udstilling til brug ved institutioners mærkedage, evt. suppleret med fortællinger om gamle dage (det bemærkes af flere, at vi er en lille forening med begrænset arbejdskraft). Udstillingen kan være gratis for medlemmer, så de får noget for kontingentet, og koste et fast beløb for ikke-medlemmer.
- Digital forening: vi kan lægge mange forskellige slags materiale ud på hjemmesiden.
- Faste udstillinger i BUPL, VIA, biblioteker
- Bidrage til Kulturby 2017
- Udstilling på Dokk1
- Udvikle hjemmesiden (temaer om børnelitteratur, arkitektur, inventar, enkelte institutioners historie (f.eks. ACB), foto, video, super 8, m.m.)

Vi kunne tilbyde skoler at komme ud med ambolt, esse m.m., og så kan man lave en kniv af et stort søm e.l. (Verner har, hvad der skal til, fra byggepladsen). Altså til større børn, som nu kan komme mere i fokus.

Sende ansøgninger til fonde (BUPL, SL, Samvirke, Mærsk, Augustinus).

"Forældrenævnet" fortjener at få deres historie skrevet, mens der er nogle tilbage til at fortælle.

Økonomi: Gøre en indsats på BUPL's generalforsamling for at hverve medlemmer.

11. Eventuelt

Vi pakker gaven til DMÅ fra ACBA op. Det er en fantastisk gave, som bl.a. indeholder protokollen fra 1856 og frem til 1998. Den kan så lægges sammen med den første protokol fra 1835. Det er helt bevægende.

Dirigenten takker for en god generalforsamling med stor talelyst.

Referent

Karsten Tuft, næstformand